

Erasmus+

TRENING PROGRAMO

PE KARIERAKORO KONSULTIRIBE
LE TERNE ROMENCA

Erasmus+

Kofinansirimo katar o
Erasmus+ programo
le Evropake Unijatarr

So arakhen ande kado lil

Angluni vorba	3
Sesija 1: Angluni sesija, Pakjaimos	5
Sesija 2: Vazdipe katar jekh personalno estimo	7
Encouraging positive self-esteem	7
Self-perception and building self-esteem	7
Dzividipaskere principura	9
Sesija 3: Aktivitetura	11
Sesija 4: SWOT analiza	13
Sesija 5: Definiribe katar amare ciljura	14
Sesija 6: Profesionalno progreso	17
Sesija 7: Planifikacija	18
Sesija 8: Vazdipen katar jekh akcija	20
Sesija 9: Akcija – sar te rodes bući	22
Sesija 10: preparacija pal jek bućaki aplikacija - CV	24
Sesija 11: Preparacija pe jekh motivacijako lil	26
Sesija 12: Preparacija pal le bućako intervju	29
Sesija 13: Personalno-organiziribe	30
Sesija 14: Karierako planiribe	32
Bibliografija	34

Angluni Vorba

Jekh karieraki konsultacija si la importantno rolja ande pozicioniribe katar e ofertna pe bućako pazaro thaj kodo so chache trebal le bućako pazaro, del suporto pal le edukacijakere sistemura thaj le individualno manushen te resen pengore karierege ciljura. Kado si relevantno vi pe promocija katar e socialno inkluzija, egaliteto. E maj palune informacie sikavde ke o socialno mobiliteto si depedentno na numar katar o dzanipe thaj talent numa vi katar lengiri implementacija. Majdur jekh karieraki konsultacija vazdel sama thaj promoviril e permanentno edukacija rhaj del sumo pal le momentalno thaj potencijalno participacija ande bućako pazaro ande vrama katar e tehnologijako paruvupen.

E karieraki konsultacija paruda pe, katar jekh tradicionalno modelo katar psihologicno profesija savi kerel intervju le studentonca kash te azutin len pe lengi decizija vash profesija vaj edikacija, dzi ko buxlo vazdipen katar o talent pal karierakoro menadzmento. Le thema line sama pal diferentno solucie te vazden karierakere konsultacie. Nesave thema thodine kado sar kotor katar e formalno edukacija, thaj integracija ande skolakele lila, thaj aver thema vazdine specijalna ofisura/centrura sar kotor katar lengere nacionalna institucie pe bući.

Ande thema katar o Balkano, e karieraki konsultacija chi sas konsidirime sar importantno katar le guvernura. Vi kana si formalno vazdine gasave institucie (majbut sar specijalno ofiso kotor katar e momentalna institucie pe formalno edukacija vaj sar kotor katar lengere nacionalna institucie pe bući) o kvaliteto pe lengiri bući si generalno si nasukar, thaj kodoleske e sama maskhar le manusha pal o benefito thaj e esencija katar e karieraki konsultacija si tikni. Kadala institucie naj dosta efektivna/funkcionalna thaj e lengere klientura si majbut manusha so chi keren bukhi numa len suporto katar e them. Aver problem si ke le Rom, le manusha katar le minoritetongere grupe thaj manusha save si len dizabiliteto chi si len akceso pe kadala servisura/shaipena.

Kado problem si testo vash te putren pe kadala shaipe vi karing le manusha katar kadala grupe, numa vi pophure manushenge. Na but kodoleske, e karieraki konsultacija si but importantno vi le pure manushenge sar rezultato katar e sigo tehnologijako paruvipen savo rodel katar e pophure manusha te sicon neve buća.

Kado sićarimasko lil sit e del suporto le Romane bućara save azutin/den dumo le terne Romen ando kej proceso katar e karieraki orientacija, konsultacija thaj menadzmento. O ciljo sit e sićarel len pal o koncepto katar e karieraki konsultacija, strategije thaj metode save kam azutisaren le terne Romen. Kado sićarimasko lil si kerdo sar kotor katar o proekto "Na - formalno edukacija sar azutipe p e Socialno Inklucija le Terne Romengi, Kotor II, implementirimo katar IRCA anda Albania, e Nacionalno Romengoro Centrumo (NRC) anda Makedonija, thaj e Aka - demika - 245 anda Bulgaria. O projekto si suportirimo katar Erasmus + programo katar le Evropaki Unija.

O angluno kotor katar kado sićarimasko lil del eksplanacija pal o koncepto katar e karieraki konsultacija, thaj metode kana keren bući terne Romenca. O dujto kotor katar o sićarimasko plano sikavel metode thaj aktivitetura vash individualno vaj aktivitetura anda grupa

E karieraki konsultacija azutil le manushen te reflektirin pal mengere ambicii, interesura, kvalifikacie thaj talento. Azutil len xacarem najmisto le bućako pazaro thaj o edukacijako sistemo, thaj te keren jekh relacija kodolesa so von dzanen pal peste. Jekh kompletno karieraki konsultacija zumavel te sićarel le manushen sar te planuin thaj len decizije phangle lengere bućasa thaj edukacijasa. Pal OECD, “karieraki konsultacija¹ del informacie pal le bućako pazaro thaj pal le edukacijakere shaipea thaj sar majlache te organizirin, te sistematuizin, thaj te oven gata le kana varekon trebul len kado” (OECD, 2003, p. 41) .

Jekh katar le glavno ekspekacija kana kerel pe karieraki konsultacija le manushencar katar le minoritetongere grupe si ke kadala manusha kam nakhaven/xuten e pharipena/obstakule thaj ke kam pozitivno transformirin lengori trajoski eksperienca, kam oven majbut motivirine thaj kam kereb bući te parunen kodo. Kodoleske te si vazno te kreirinen pe kadala shaipea thaj den posibiliteto kadale manushenge te parunen peskoro trajo thaj te aresen lengi ambicija.

Sesija 1: Angluni sesija, Pakjaimos

E baza katar jekhe konsileroski bući te kerel influence pal o atitudo le manushesko kas te parugel peskoro phiraipe pe jakh majlashi direkcija (te aresel le karierakere ciljura, te rodel bući vaj te dzal majdur pire edukacijasa). Numa jekh korot katar o problem le ternengo save aven katar le minoritetonge grupe, vi le Rom, si ke von chi birin te xuten lengo negativno attitude savo vi len vas-avi le dzivipaskere shaipena. But drom von si apatichna, kovle, thaj naj len dosta pachaipe anda lende, thaj daran ten a oven majbut phagerde. (Sićarimasko lil pe karierako zuraripen vash konsielerura save keren bući le ternena save si len limitovano shaipena, 2018).

E angluni sesija le konsultantosa sit e kerel pe/vazdel pe jekh kontakto le studentosa, kash te ovel jekh pozitivno atmosfera, te pakijan maskar pende, te sikaven empatija, thaj te pendzaren pe o atitudo thaj so vov/voj azukerel katar o konsiliero.

Kadi sesija si te identifikuil thaj te del dumo le manushe te xutel o negativno atitudo/xacaripen savo shaj te ovel le karing o konsiliero. Kado negativno atitudo shaj te ovel kana gindin ke o konsiliero chi si kompetentno, ke kado proceso chi kam ovel efektivno, dark e kam ovel manglo te bronil personalno dzivdipaskere decizije, ansioznost thaj aver suspekcie.

Vezba jekh 1: Angluno intervju

Paso 1: Phenen: sukar avilen, ko san tu, tiri pozicija, funkcija, institutica kotar avea.

Paso2: Phen le manushenge s utu dzukeres katar kado khetano butikeribe, vaker lenge sark am shaj te den len suportu te resen lengere karierakere ciljura. Phen tire kompetencie save kam azutin ande kado proceso.

Paso 3: Mang le studendon te phenen vareso pal lende thaj lengoro atitudo karing kado khetano butikeribe. Shaj te pushes kadala puchipena:

- So azukeres katar kado konsultacijako proceso?
- Pal soste placal tut de des дума?
- Si vareso pe soste chi kames te des дума?
- Sar dikhes tut pal 5 bersh?
- Shaj te pushes tut vi pal e historija le problemongi, sar kadala problemura si konektirime, aktivitetura savo vov/voj kerdas dzi akana, save pharipena sas dzi akana, das la/le vareko suportu.

Paso 4: Agorisaren o intervju kodole so o kliento areslas dzi akana, jekh evaluaciaja pal e situacija thaj e decizija o problem te ovel resisardo.

Paso 5: Finalno vorbi: phen kana si e dujto sesija thaj keren introdukcija pal o dujto temato. Le sama pe kado:

- Urav tut lashe, ma bister ke le studentura keren evaluacija vi pe tute
- Na besh pal e meseli – na chiv ci soski fizichno thaj psihologicno bariera maskar tut thaj le klienton. Tuj ista thaj komfortabilno skamina si lashe pe kadi situacija. Musaj o kliento te xacarel ke kado si dijologo maskhar duj persone save si ista/si len egaliteto.
- Agorisaren e sesija lokhores, bizi chi soski distrakcija vaj instrukcie.
- Na chinav e vorba le manusheski – ma dikh to telefono, na ginav tiro emailu. Tiri sasti sama si pal o kliento.

- Astar tiro kidipe ki vrama. Kana asters o kidipe ki vrama bishaves jekh mesajo Karin o klientura ke san pakivalo manush.
- E diskrecija musaj te ovel respektuimi – phen le klientoske ke tumari konverzacija si konfidencialno.
- Xramosaren so shaj te ovel kerdo a so chi kana si savore ande jekh sesija. Si sukar te mangen le klienton te xramosaren kado ke kam del len jekh xacaripe pe von si kotor katar kado processo thaj kam vazdel e motivacija.
- Phen pal le chachipe thaj responsabiliteto savo si len ande kado proceso.
- Le sama pal tiri verbalno thaj na-verbalno komunikacija; le sama ke keres interpretacija, reflekcija, thaj harni prezentacija katar le gindura.

Vezba vash konsiliero:

Planirin e avguni sesija le klientonca. Xramosar pe kado tabelo:

Pushipe	Ansvero
Ande savo than te organiziril pe?	
So te uravav/te thav pe mande?	
Jekh lista katar e pushipena:	
Save importantna informacie trebal te lel pe sama pal kado intervju:	

Sesija 2: Vazdipe katar jekh personalno estimo

E baza katar jekhe konsileroski bući te kerel influence pal o atitudo le manushesko kas te parugel peskoro phiraibe pe jakh majlashi direkcija (te aresel le karierakere ciljura, te rodel bući vaj te dzal majdur pire edukacijasa). Numa jekh korot katar o problem le ternengo save aven katar le minoritetonge grupe, vi le Rom, si ke von chi birin te xuten lengo negativno attitude savo vi len vas-avi le dzivipaskere shaipena. But drom von si apatichna, kovle, thaj naj len dosta pachaibe anda lende, thaj daran ten a oven majbut phagerde. (Sićarimasko lil pe karierako zuraripen vash konsielerura save keren bući le ternena save si len limitovano shaipena, 2018).

Anda kadi sesija (normalno kadi sesija kerel pe jekhe studentosa, numa kana si vi posibiliteto te kerel pe ande tikne grupem) o konsiliero trebal te lel sama pe kado) :

- Te del suporto kas te keren rekognizija, akceptacija thaj evaluacija katar lakere/leskere talentura thaj dzanipe;
- Te motiviril le klienton pal specifichne avutne ciljura thaj aresaripena;
- Te motiviri le klienton te sićon vareso nevo;
- Te del suporto le klienton te xacaren e situacija thaj te akceptirin bizo vaseravo problemo/konflikto.

E rezultatura katar e sesija sit e aven kadala: kerdi jekh lista katar le klientongere zurale thaj kovle kvalitetura, identifikacija katar le skutro-vramake thaj lungo-vramakere ciljura, jekh plano pal khetano butikeribe.

Jekh katar le glavno ekspekacija kana kerel pe karieraki konsultacija le manushencar katar le minoritetongere grupe si ke kadala manusha kam nakhaven/xuten e pharipena/obstakule thaj ke kam pozitivno transformirin lengori trajoski eksperienca, kam oven majbut motivirine thaj kam kereb bući te paruken kodo.

Kana keren bući jekhe grupasa save si la kadala problemura, tu sar konsiliero trebal te dikhes pal le diferentno aspektura katar o problem, e diferentno sebebija save den tikno estimo le manushenge thaj zumav te keres bući lenca kash te paruves kodo.

Motivacija pal personalno-konfianca

E personalno percepcija thaj vazipe katar personalno-konfianca

Shaj te teljares kadi sesija You can start the session by exploring the values and beliefs of the beneficiary. Values refer to principles or standards of behavior; one's judgement of what is important in life. Beliefs are something that is accepted, considered to be true, or held as an opinion. Both are crucial in the process of personal and professional development.

Persons that are socially disadvantaged are likely to feel doubt and lack of confidence about their own values and beliefs. The task of the counselor is to transform this negativism into positive thinking, which is the base of self-esteem and self-confidence.

Kadi sesija sit e lel sama pe kadala elementura: (Sićarimasko lil pe karierako zuraripen vash konsielerura save keren bući le ternena save si len limitovano shaipena, 2018).

1. Analiza pal le momentalno situacija. Pus le klienton so von birin haj so chi-birin te keren.
2. Ker jekh baza savi kam azutil o paruvipen katar lengoro atitudo. Push len save kvalitetura trebal te ovel jekhe Dzvula/Murshe (jekh imazo savo von kamen).
3. Dik pal svako jekhesko shaibe. Man le te kerel jekh lista katar e kvalitetura/talentura so len si, kam astern kadi lista kadales: I sem... / Me biriv te .... Man svako talent/kvalifikacija katar e list ate ovel kontirimi/phandini lengere personalno eksperiencasa.

Vash studento:

Agosar kadala phenimata

Me sem...	1. 2. 3. 4. 5.
Shaj te kerav...	1. 2. 3. 4. 5.
Chi biriv te kerav...	1. 2. 3. 4. 5.
E majlache kvalitetura katar jekh idealno Dzvli/Mursh si...	1. 2. 3. 4. 5.

Dzividipaskere principura

Kadi vezba kam sikavel le dzividipaskere principura katar tumare klientura. Si vazno te las sama pe kado sostar kadal principura si len impakto anda morivacija, ciljura thaj talentura save len si.

E sesija sit e lel sma vi pal kado:

1. Mang le kliento ke kerel evaluacija katar nekobor rezultatura. Le pushipena anda o tabelo shaj te azutin len anda kado proceso (shaj vi te parujen kadi lista kana gindin ke si tumen aver pushipena.)
2. Mang le kliento te del egzemplo pal svako pushipe.
3. Mang le kliento te xramosarel o ansvero pal leskoro/lakoro gindo.
4. Mang le studenton, te xramosaren pe jekh lil le idej save kam shaj azutin len te aresen pengoro ciljo.

Vash student:

Mangas tumen te agorisaren kadala phenimata ando tabelo (Sićarimasko lil pe karierako zuraripen vash konsielerura save keren bući le ternena save si len limitovano shaipena, 2018).Gindin pal egzempluka katar tumaro sakogeseko dzividipe.

Kana kerav bući khetane avere manusenca...	
Miro personalno bajraripen si...	
Sem ande jekh xarmonija manca thaj e luma/sveto ...	
E luma/sveto si...	
Jekh fiasko si ...	
Jekh sukceso si...	

Akana, xramosar kado tabelo.

Kana kerav bući khetane avere manusenca...	
Miro personalno bajraripen si...	
Sem ande jekh xarmonija manca thaj e luma/sveto ...	
E luma/sveto si...	
Jekh fiasko si ...	
Jekh sukceso si...	

Sesija3: Aktivitetura

O ciljo katar kado aktivitetu si te sikavel le studenton so von shaj te keren, thaj pe save rezultatura kam shaj te oven loshale. Kado kam azutil e identifikacija pal lengere interesura thaj shaj te arenen kadala interesura. Kado kam azutil len kana zramosaren pengo CV thaj kana keren jekh personalno prezentacija pal lengoro talent. Majdur, kam shaj te zurarel lengo personalno estimo thaj konfianca.

Instrukcija vash konsielero:

Pus tut katar le studentura te xramosaren 5 buća save dzanen te keren majlashe. Kadala chi trebal te oven pangle bućasa vaj skolasa. Shaj te oven generalno pe buća ande lengo trajo. Tu sar konsielero, shaj te phenes pal nekobor buca save tu san loshalo so kerdan ande palutne nekobor bersh, te sikaves sar jekh egzemplo.

Pal kodo man glen te xramosaren trin rezultatura save son si but loshale pal lende, thaj te den deskripcija pal kodo (pal svako jekh rezultato). Potele si xramosarde nekobor adicionalno pushipena kas te azutin e struktura katar lengoro teksto (esejo). Ko agor phen le studentonge te identifikuin specifino talentura save azutisardas lent e arenen kadala rezultatura

Kana si gata, mang le studentot te ulaven kadala informacie le avere studentonca dnda e grupa, vaj tusa sar konsielero.

Vash studento:

Xramosr ande tabelo:

Miro majbaro sukceso (buća save keren man loshalo/i)

1.

2.

3.

4.

5.

Xramosar jekh deskripcija katar trin sukcesura:

Savo si tiro sukceso?	
Sar astardan te keres buci pal kado sukceso?	
So kergan maj specificno?	
So das tut e majbari satisfakcija?	
Savo talento trebal sine te ovel tut kas te rese kado rezultato?	

Ando agor katar kadi vezba, mangas tut te identifikuine o talent savo si tut thaj azutisardas tut te areses kado sukceso.

Mire talentura si:

1.

2.

3.

4.

5.

Sesija 4: SWOT analiza

O ciljo katar kado aktiviteti sit e kerel pe jekh evaluacija katar le studentoskere zurale thaj kovle punktura, o oportuniteto thaj le intimidacie save kam si ochange leskere/lakere pachaipenasa thaj valorosa.

Vas student(ura):

Mangas tumen te keren jekh analiza pa tumende, kadale modelosa savo akhare pe SWOT analiza (zurale, kovle punktura, oportuniteto thaj intimidacie).

E zurale punktura si amari zor.

E kovle punktura si amaro deficitno, limito.

O oportuniteto si le avrone faktorura vaj akcii save kam azutin amen.

Le intimidacie si le akcie save kam chi azutinamen, thaj keren amari situacija maj phari.

ZURALE PUNKTURA	KOVLE PUNKTURA
OPORTUNITETO	INTIMIDACIE

Sesija 5: Definiribe katar amare ciljura

Ande amaro trajo, si nevipeka savo sicoso, save las len ande amaro svako-geseskere aktivitetura thaj kadalesa arezas amare ciljura. But drom, le manush shi lens ama pal le nevimata save sicile avral katar le edukacijako sistemo, haj save si but vazno. Numa jekh suceso ande varesavo temato le bućako chi si numa phanglo amare talentosa, si phangle kodole sar las thaj sar keras implementacija pe kodo so dzas.

Le identifikacija thaj e rekognizija katar o talento azutisarel amari personalno pachaipen (konfijansa) thaj azutil amen kana rodas amare aspiracie vash bući thaj shaipena pe amari kariera. O ciljo kadale sesijako sit e azutil le studentotn anda ifentifikacija katar e shaipena pa lengiri kariera vaj bućakere shaipena.

Vash konsielero:

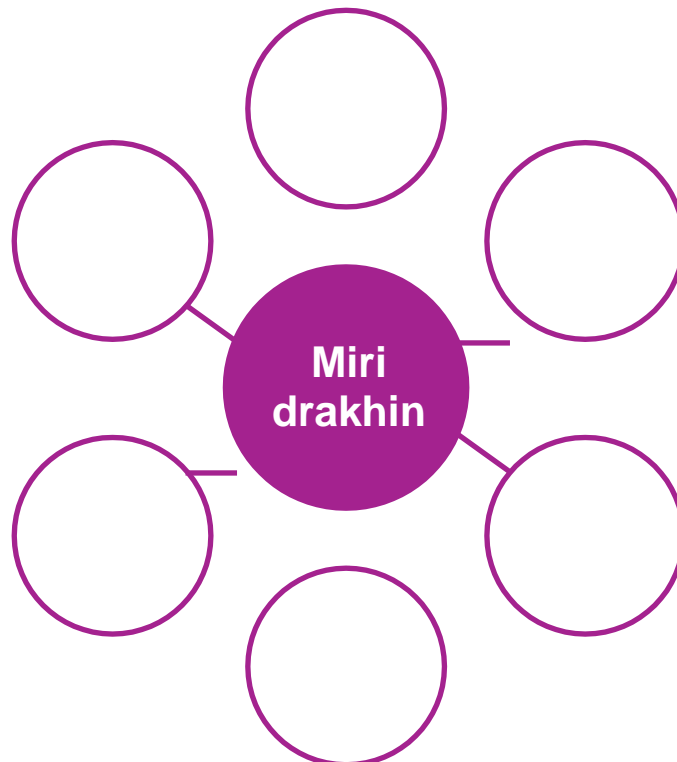
Mang le studentot ke reren jekh listra pal le talentura save identifikuinge ande nakhli sesija. Thaj pal kodo man glen te identifikuin 4-5 tematura pal save trebal te keren buki kash te oven majsukar:

O dujto paso si phango le identifikacija katar e drakhina (networkura) save kam azutin len ando kado proceso. Push le studenton khon shaj te azutil len ande kado proceso (e familija, e amala, aver organizacie ...)

Vash studento:

Le sama pal le talentura save arakhaln ande palutni sesija. Think about the skills you listed in the previous exercise. Identifikuin 4-5 tematura pal save trebal te keren buki kash te oven majsuka

Kana kam agorisares kadale listasa, dikh pal o dijagramo sikado potele. Le sama pal le manusha ande tiro trajo/dzivdipen save shaj te azutin tut ande kadi situacija, thaj xramosar lengere anava

Vežba 2

Vash konsielero:

Ulav maskhar le studentura kado tabelo, thaj man glen te xramosaren le talentura vash svako profesija. Pal e prezentacija katar e ansverura, mang lender te keren identifikacija pal e profesija savi von shaj te keren thaj save len si talento (shaj tumaro zutipen ande kado proceso kam ovel but importantno).

Vash studento:

Dikh e lista katar le profesii, thaj xramosar le talentura save trebal te oven tut pe kadi profesija.

Doktoro	<ol style="list-style-type: none"> 1. 2. 3. 4. 5.
Sikavno/sikavni	<ol style="list-style-type: none"> 1. 2. 3. 4. 5.
Manush savo lel sama pal financie	<ol style="list-style-type: none"> 1. 2. 3. 4. 5.
Manush savo kerel bukji ande bolta	<ol style="list-style-type: none"> 1. 2. 3. 4. 5.
Injenero	<ol style="list-style-type: none"> 1. 2. 3. 4. 5.

Akana, xramosar nekobor profesiev save kames thaj de ansvero pe kadala pushipena:

Pushipe	Talento savo trebal man	Savi edukacija trebal	Kado biriv te kerav sostar ...
1.			
2.			
3.			

Session 6: Understanding professional development

Na svako kariera si alosardi sostar vareko kamlas kadi bući, numa sostar sas kade le kondicie (sostar na sas dosta financie, vaj sas prakticno kadi profesija) ke ingarge len pe kadi profesija. Numa, sa jek so si e proefesija, aba trebal te lel pes sama pal le aktivitetura so trebal te keren pe kash te resel pe o ciljo, te len pes adekvatno edukacijakere shaipena, talentura save si len kash te sikaven pe sar majsukar kandidatura kana roden bući.

Kadi sesija ka sikavel le studentonge le diferentno aspektura save trebal te len pe sama kana alosaren lengiri kariera: edukacijako posibiliteto, profesionalno responsabiliteto, thaj cachpena. Kado si majbut relevantno pe terne manushenge save aven katar le minoritetongere/dukhavde grupe.

Mang le studenton te phenen savi si lengi imaginacija pe idealno profesija thaj sark am jekh ges katar kadi profesija si ti neakhel/ te organizuil pe. Lengi imaginacija trebal te ovel xramosardi pa jekh patrin/papiro.

Anda dujto kotor katar kadi sesija, man glen te xramosaren o tabelo pal lengiri idealno profesija. Kana keren bukji ande jekh grupa, ker komparacija katar le ansverura pal le ista profesie. Kana san korkoro le studentosa, majanglal rode majbut informacie pa interneto pal kadi profesija thaj kere komparacija le ansverosa xramosardo katar o studento.

Vash studento:

Kadi vezba si phangli tire mangle profesijasa. Vaker sar kam nakhes o ges. Le sama pal o tabelo potele.

Jekh ges ande miri mangle profesija (xramosar e profesija)

Kana des ande ande bući thaj save preparacie keres angla te des andre:	
Ker deskripcija pal tiro bućako than (biro, kolegura, etc.):	
Savi si tiri bući:	
Savo responsabiliteto si tut:	
Save chachipena si tut ² :	
Pozitivna aspektura katar miri bući:	
Le negativna aspektura katar miri bući:	

² You can prepare the beneficiaries for this at a separate session, or at the start of the session.

Sesija 7: Planifikacija

O ciljo katar kadi sesija sit e azutil le studenton kana keren lengoro karierako akcijako plano. Svako ciljo katar o plano sit e avel areslo numa kana si lachi planifikacija.

O plano sit e ovel:

- Simplo/prosto
- Realisticno
- Shaj te dikhe o progreso
- Direktno
- Kompleksno
- Si te ovel kontrolirimo katar e grupa
- Lojalno
- Konsistentno

Vash konsielero:

Vaker o ciljo katar kadi sesija. Sikav e relacija maskhar o ciljo/sukceso thaj o plano. Pal kodo de svakone student o tabelo savo si sikado potele. Man gel te xramosaren po tabelo. Vareko kam shat te rodel zutipe. Vaj kam mangel te rodel pal interneto. Den len dosta vrama pe kadi vezba. Kana o plano si gata, pjen lenge ke svako plano kam shaj te ovel paruvdo/revidirimo.

Karierako Akcijako Plano

Ciljo mire profesijako:

Ciljo pe harni-vrama:

Ciljo pe lungo-vrama:

Narativno deskripcija pal karierakere ambicii:

Akcijako plano:	Vrama vash implementacija:
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
katoro pe rezultato/sukceso:	1.
	2.
	3.
	4.

Sesija 8: Vazdipen katar jekh akcija

O ciljo kadale sesijako si te identifikuin pe differentno bućakere thaj edukacijakere shaipena. Kana kam agorisaren/kompletirin kadi sekcija, le studenton sit e avel len jekh claro vizija pal lengo progreso/evolucija (vaj trebal len majdur edukacija vaj bući).

Vash konsielero:

Den svakone studento e tabela savi si sikadi potele. Mang les/la te pheren kado tabelo informacienca save roden pe haj save si phandine lengere talentosa thaj edukacija. Vas o dujto kotor katar kadi vezba, le studenton si shaibe te dikhen pal avera infomacie sava kam arakhen po interneto, ando kompjutero, telefono. Le informacie save si sikade pe kazi vezba shaj involvirin posibiliteto pal formalno edukacija, na-formalno treningo and informalno edukacija (sit e ovel jasno xramosardi kadi informacija. Le sama pal e eksplanacija katar e kovle talentura / transferzalno talentura thaj phare talentura ang ate teljaren kadale vezbasa.

Vash studento:

Kadi vezba kam del tumen shaibe te identifikuin shaimata pal tumaro personalno bajraripen. Mangas tumen te drabaren sukar le pushipena angla te xramosaren tumaro ansvero. Kana chi san sigurno pal vaseravo ansvero, shaj te rodes informacija pa interneto.

Miri idealno profesija si:	Talento savo trebal te ovel man vash kadi profesija:
	1.
	2.
	3.
1.	Katar shaj te sicovav kadala talentura:
	2.
	3.
	4.

Akana xramosar sode san spremno te des tutar kash te sicos kadala talentura (xramosar pal svako jekh talent):

Tikno nivelo		Maskharutno nivelo		Ucho nivelo
1.	2.	3.	4.	5.
Xacaram nam forcumo/zorasa thodino thaj kodoleske chi kamaf	Kamav te paruvav man, numa si man dar ke miro eforto kam perel ando gonoj.	Shaj te zumavav.	Kam zumavav.	Kam kerav sa so trebal kash te zumavav te paruvav vareso.

Sesija 9: Akcija – sar te rodes bući

O ciljo katar kadi sesija si te den dumo le studenton kana roden bući. Le sama ke si tut adekvatno ekipamento (gogjaver telefono thaj internet konekcija) pe svako studento.

Mang le studentot te roden bućakere akharimata (ads) pal bući savi von kamen te keren. Pal kodo man glen te keren dentifikacija pal le talentura save kadi bući rodel te ovel len.

Man gendar te keren jekh komparacija maskar le talentura save rodel kadi bući kodolenca identifikuime ande palutni sesija. Den suporto/dumo le studenton ande kado proceso.

Vash studento:

O ciljo katar kadi sesija sit e roden bući. Zumav te arakhen trin bućakere akharimata (ads) phangle le profesijasa savi si tuqe drago/placal tut. Xramosaren kasdo anda kado tabelo:

Deskripcija katar o bućako akharipen	Save talentura roden:
1.	1. 2. 3. 4.
2.	1. 2. 3. 4.
3.	1. 2. 3. 4.

Pal kodo, xramosaren le talentura save sas identifikuime ande palutni sesija thaj ker komparacija kadalenca save roden pe ande le bućakere akharimata (ads):

Mandar identifikuime talentura:	Talentura save roden le bućakere akharimata (ads):
1.	1.
2.	2.
3.	3.
4.	4.
5.	5.

i diferenca maskhar lende? Ker diskusija pal kodo le konsielerosa vaj le studentonca.

Sesija 10: preparacija katar jek bućaki aplikacija - CV

O cijo katar kadi sesija si te den suporto le studenton kana kerena preparacija pal jekh bućaki aplikacija vaj palikacija pal tumari edukacija. O fokuso/sama ande kadi sesija kam ovel pal o CV.

Vash konsielero:

Ker jekh eksplanacija pe s psi CV. Kam shaj te ovel tumen kerdino gata jekh modelo (vaj shaj te sikaven tumaro CV kas te dikhen save informacie si vazna te oven xramosarde). Pal kodo mang le studentot ke xramosaren pengo CV. Jekh modelo si prezintirimo potele.

Vash studento:

O ciljo kadale vezbako si te sikavel tumen sar te xramosaren tumaro CV. Jekh CV si les sa e relevantno informacie vash tumaro dzanipe, kapaciteto, talentura, eksperienca thaj rezultatura. Potele si jekh modelo savo trebal te pheren les relevantno informacienca.

[Turamo Anav]

[Adresa]

[Adresa 2]

[Foro, postako kodo]

[telefono]

[e-mail]

Ciljo

[Xramosar pal tire karierako ciljo vaj pal tiri bući savi kames te kere.]

Historia katar tiri bući

Pozicija

[Kana astardan te keres bući] [Avav le kompanijako],
[Foro, Postako kodo]

[Savo sas tiro bućako responsabiliteo/rezultato]

[[Savo sas tiro bućako responsabiliteo/rezultato]

[Savo sas tiro bućako responsabiliteo/rezultato]

Pozicija

[Kana astardan te keres bući] [Avav le kompanijako],
[Foro, Postako kodo]

[Savo sas tiro bućako responsabiliteo/rezultato]

[[Savo sas tiro bućako responsabiliteo/rezultato]

[Savo sas tiro bućako responsabiliteo/rezultato]

Pozicija

[Kana astardan te keres bući] [Avav le kompanijako],
[Foro, Postako kodo]

[Savo sas tiro bućako responsabiliteo/rezultato]

[[Savo sas tiro bućako responsabiliteo/rezultato]

[Savo sas tiro bućako responsabiliteo/rezultato]

Edukacija

[Datumo kana tradas ande skola] [Anav le skolako], [Foro, postensko kodo][Savi kvalifikacija/diploma lan]

[Specijalno nagrada/rezultato]

Aver eksperienca

[Xramosaren skurto jekh lista pal tiri eksperienca/talentura]

Referencie

[Le referencii kam shaj te dikhen kana roden len]

Sesija 11: Preparacija pe jekh motivacijako lil

O ciljo kadale sesijako sit e sičarel le manushen sar te xramosaren jekh sukar motivacijako lil, sar kotor katar e aplikacija pal edukacija vaj pal buči.

Vash konsielero:

Den jekh detaicno eksplanacija le studentogne pal o koncepto thaj e funkcija katar e motivacijako lil. Pal kodo mang le studentot te xramosaren jekh motivacijako lil vash buči savi si lenge drago.

Vash studento

Ande kadi vezba trebal te xramosaren jekh motivacijako lil. De tu gindo pal e buči savi sit uke drago/čaljol tut. Potele si tut nekobor instrukcie kam shaj den tut dumo kana xramosares tiro motivacijako lil

Direkcie:

O motivacijako lil del shaibe pe jekh personalno korespodencija jekhe potencialno kompanijasa.

Jekh zurales lasho motivacijako lil trebal te lel sama pal:

- E prezentacija katar tumaro CV;
- Te sikavel e specificno dzanipe/ekspertiza save si tumen haj save si importantna le manusheske savo drabarel tumaro lil;
- Te sikaven le organizacijake sostar tumen san majlasho kandidato;
- Te putren o vudar pe lashi komunikacija

E motivacijako lil chi trebal te ovel majlungo katar 200-250 vorbi. Ande introdukcijaki sekcija, xramosaren varekaske katar e kompanija save si les zor te lel bučara. Angla te xramosaren o lil, roden majbut informacie pal kadi kompanija thaj zumaven te arakhen o anav le manushesko savo si responsabilno pal le bučara.

Kana keren preparacijal pal tumari aplikacija, lens ama ke si tumen dosta informacie pal e organizacija latar tumen roden buči. Tumaro lil trebal te sikavel jekh entuzijazmo, thaj tumare interesura save si importantna pal e bočaki pozicija. Oven specificno pe kodo so shaj te den, thaj so tumen azukerena katar e kompanija. Zumaven te sikaven kke dzanen varesave buča save aver kandidatura kam chi dzanen.

Jekh egzamlo katar motivacijako lil:

Drago Rajnie Ali³,

Azukerdem te dikhav tiri bućaki aplikacija vash Legarutno Digitalno Makreting menadzero anda Westward Strategies ko Indeed.com. Sar jekh dimanichno marketing specijalisto savo si les duj bersh pttofecionalno eksperienca anda matketing rodipe, analiza le krientongere dati thaj legarutno anda A/B testura vash marketing kamanja, gindiv ke kam ovav esencijalno kotor katar tumaro timo anda Westward.

Ande tumaro putardo akharipen vas kadi pozicija si xramosardo ke trebal tumen manush savo si les dzanipe pal emai segmentiribe thaj pal kampanjako kreiribe. Man si eksperienca kadale duj aktivitetonca. Momentalno kerav bući ko Market-ed Inc., thaj ando kado momento sem responsablo pal nekobor email kampanji. Ko nakhlo period se mas responasabilno pal jekh digitalno kampanja savi kerga promocija katar le neve sandale. Kadi kampanja ando period katar 6 shon vazdas 13% procentura amaro online reitingo.

Sem sigurno ke miri sikadi eksperienca, lashi bućaki etika, thaj miro kapaciteto te lav sama pal le majtikne detalura kam del shaibe te ovav kotor katar o Westward Strategies, thaj kam del man shaibe ted av miri kontribucija anda jekh sukceso kadale timesko.

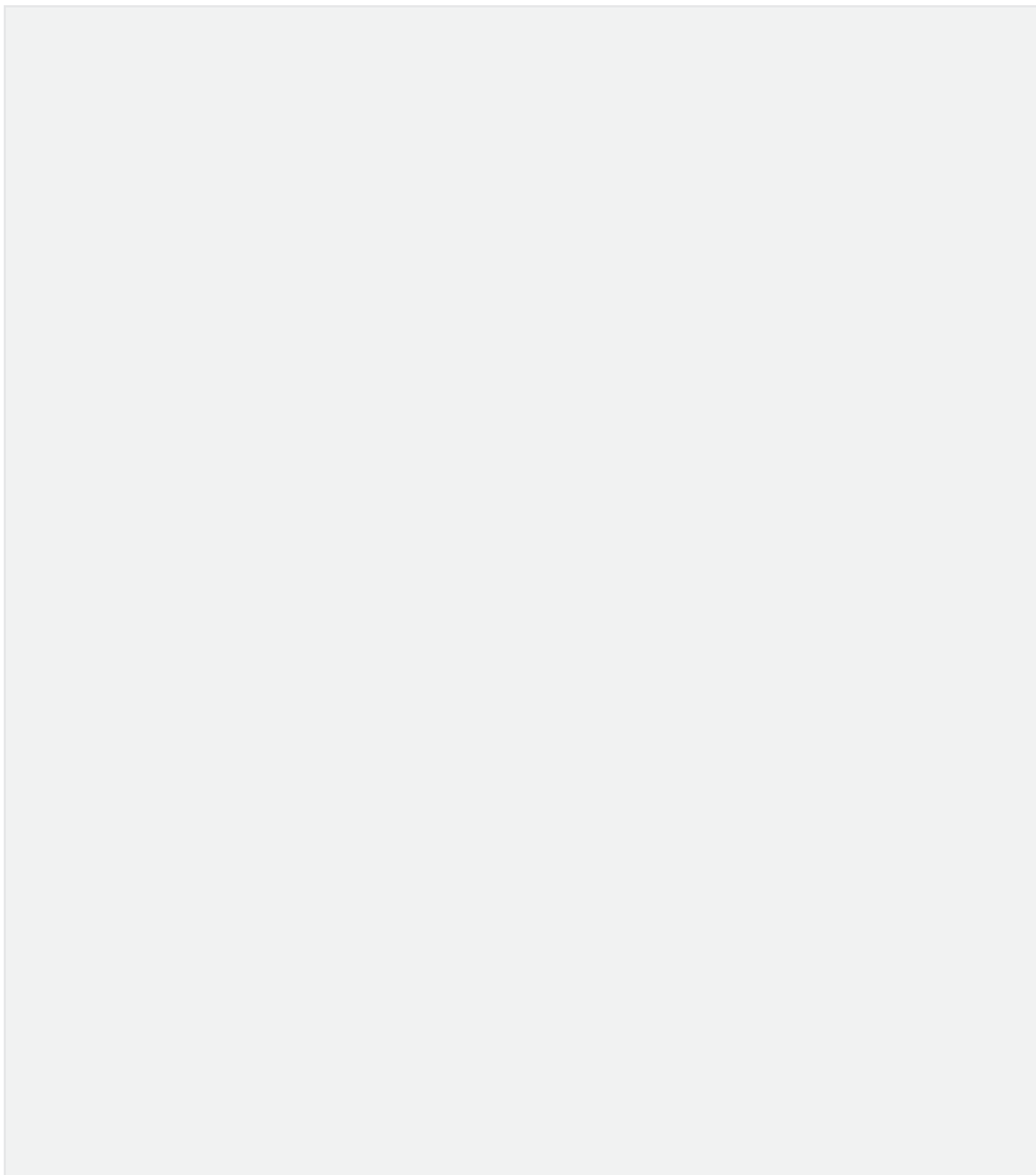
Azukerav tumen pek jekh detaicno diskusija pal mire kvalifikaciji thaj e pozicija pe Legarutno Digitalno Makreting menadzero Sem slobodno ted av дума tumenca kana kamen. Kam kerav kontakto tumenca ando kurko so avel te pushamantumendar kana len miri bućaki aplikacija.

Naisarav tumenge pe vrama thaj konsideracija.

Baxt thaj
sastimos,
Ana

¹ Example from: <https://resumegenius.com/cover-letter-examples>

Miro motivacijako lil:

Sesija 12: Preparacija pal le bućako intervju

Vash konsielero:

Den дума pal kodo so de si important jekh intervju kas te len tut pe sama thaj te nereisares e bući. De eksplanacija pal le majglavna elementura katar jekh bućako intervju. Pal kodo ker kej simulacija bućako intervju (kana so jekh-pal-jekd studento), vaj khelen rolja (kana keren buchi ande grupa katar 2 studentura. L jekh student kerel o intervju a o dujto student si o manush si o kandidato).

Vash studento:

O ciljo kadale sesijako sit e zuraren pe tiro dzanipe pal personalno prezentacija thaj pe kodo so tu dzanes kana si tut jekh bućako intervju. Kadale vezbasa kam ovel tut shaibe te zumaves ande grupa sar jekh intervju kam si kherdo .

Sesija 13: Personalno-organiziribe

O ciljo katar kadi sesija si te sikaven le ternen ke si shaibe varesave aktivitetura ande bući te proven pe thaj sar kadala paruimata te kontruluin len.

Vash konsielero:

Mang le participanton te den ansvero/adveto pe kadala pushipena, save si phangle le diferentno aspektura katar lengo personalno phiraibe.

Vash participante:

Mangas tut de des anvero pe kadala puchipena. Kadala pushipena si phangle tire navikenca thaj svako-geseko phiravipe (adaptuimo katar o Sićarimasko lil pe karierako zuraripen vash konsielerura save keren bući le ternena save si len limitovano shaipena, 2018).

1.	Isi man lungo, maskharutne thaj skurto ciljura mange thaj mire familijake	Va	Na
2.	Si mange klaro so kam kerav ages ande bući thaj khere	Va	Na
3.	Si man klaro vizija so kamav te aresav kado kurko ande ući thaj khere	Va	Na
4.	Mire prioritetura so gata angla te lav sama pala aver importantna zadace	Va	Na
5.	Kerav evaluacija pal miro sukceso pal kodo so areslem anda konekcija mire ciljosa	Va	Na
6.	Lav sama pal le gesesko, kurkeskoro, thaj shonesko calendar kana kerav plano pa le aktivitetura thaj ciljura avere manushengere	Va	Na
7.	Ulaval miri bući maskhar aver manusha kana shaj	Va	Na
8.	Kerav organizacija pal sa le dokumentura importantna pal miri bući thaj le dokumentura save chi trebal man shudav len	Va	Na
9.	Shudav avri sa mire "junk" emailura	Va	Na
10.	Miri aktovka chi si but phari sostar legarav anda late numa dokumentura save treban man	Va	Na
11.	Thav jekh limito pal le numero katar e kidimata le potencijalno bućarenca kash te lav sama pal le decizije	Va	Na
12.	Placan man intervju pal telefono	Va	Na
13.	Lav but lesno decizija pal le buća so chi si importantno	Va	Na
14.	Lav sama pal svako ciljo separatno	Va	Na
15.	Dikhav pal le dokuentura numa jekh drom	Va	Na
16.	Dav ansvero pal le sa le lila ande sa kodo lil ando savo resla mande	Va	Na

17.	Kerav jekh lista katar le ciljur save trebal te aresav me thaj avera manusha thaj dav zor te oven respektuime thaj aresle	Va	Na
18.	Si man vrama svako kurko te kerav plano le bucako	Va	Na
19.	Dzanav sar te vakerav "na"	Va	Na
20.	Majanglal dikhav pal sa le dokumentura, lila, artikoli, thaj avera xramosarde lila thaj pal kodo zramosarav miro dokumento so maj detaicno	Va	Na
21.	Kerav observacija pal miri entrego geseski bući thaj pushav man "sar te kereav majsukar miri bući"	Va	Na
22.	E aktivitetura save trebal te oven kerdine, kerav le ando kado momento/ges	Va	Na
23.	Mekhav cira vrama te dav man gidno pal miri bući thaj mire ciljura	Va	Na
24.	E vrama si love	Va	Na
25.	Me kerav kontrola pal miri vrama, chi mekhav varekon aver ke kerel kado	Va	Na
26.	Kana kerav bući, miro vudar si phandino	Va	Na
27.	Lav sama pe mire rezultatura regularno	Va	Na

Kana o ansvero si VAL pal majbut katar kadala pushipena, tire personalna pendzaripena pal organizacija katar e bući si lashe. Le sama pal le pushipena savo ansvero sas Na, thaj dikh sar te arakhes solucija.

Akana ker jekh plano pe entrego kurko.

Ćaso	Luine	Marcine	Tragine	Joine	Parashtuj
08 - 12					
13 - 17					
16 - 20					
21 - 23					

Sesija 14: Karierako planiribe

O ciljo katar kadi sesija sit e del dumo le terne manushen save aken katar e vulnerabilno grupe (grupe sar sicio-ekonomsko chorole, bizi edukacija, jekh luno vrama bi-bučako, vaj diskriminuirime sostar aven katar culturako vaj etnikako ververipen), kas te dikhen majdur katar lengi avguni bući, sar so keren vi arev manush. Von trebal te dzanen ke vash jekh pozitivno karierako bajrarnos thaj rezultato chi si numa importantno e nakhli historia (so savov/voj nerisardas ande nakhli vrama) numa savo si o avutno potencijalo kadale terne manushesko.

Vash konsielero:

Mang le participanton te den ansvero/adveto pe kadala pushipena, save si phangle le diferentno aspektura katar lengo personalno phiraipe.

Vash participante:

Mangas tut de des anvero pe kadala puchipena. Kadala pushipena si phangle tire navikenca thaj svako-gesesko phiravipe (adaptuimo katar o Sićarimasko lil pe karierako zuraripen vash konsielerura save keren bući le ternena save si len limitovano shaipena, 2018).

1.	Dznav somotiviril man te kerav bući	1	2	3	4	5
2.	Shaj te phenav ande soste sem lasho/lashi	1	2	3	4	5
3.	Shaj te phenav efa mire majbare rezultatura, momentalno interesura thaj talentura save si phangle mire bućasa	1	2	3	4	5
4.	Dznav so kamav thaj so chi-kaman anda jekh bući	1	2	3	4	5
5.	Dznav so kamav te kerav ande avutne 5 bersh	1	2	3	4	5
6.	Mi kariera si las definirimo ciljo, thaj kodoleske kana rodav bući anda kompanie thaj organizacie lav sama kana e bući savi von den si ohangli mire ciljosa	1	2	3	4	5
7.	Dznav save talentura trebal te sikavav le manushnge kana rodav bući	1	2	3	4	5
8.	Dznav save talentura o bućcharo kamel/rode katar le kandidatura	1	2	3	4	5
9.	Shaj te phenav puteres so kereav mishto/sukar thaj so chi biriv te kerav	1	2	3	4	5
10.	Shaj te phenval le bućhareske soske si sukar te lel man pe kadi pozicija	1	2	3	4	5
11.	Miri familija thaj amala kam den man suportto kana paruvav miri bući	1	2	3	4	5
12.	Anda jekh kurko, si man 10 dzi 20 casura slobodno vramal thaj kodoleske shaj te rodav dopash-geseski (parttime) bući	1	2	3	4	5
13.	Si man dosta financie te shaj te rodav thri shon bući	1	2	3	4	5
14.	Shaj te dikhav pal diferentno profesie, bućcara, organizacie, komunitetura ko novine/gazete vaj intervju	1	2	3	4	5

15.	Shaj te xramov miro CV, Naj-tuqe lilt haj akademsko lila	1	2	3	4	5
16.	Shaj te bishavav miro CV thaj le lila karing le manusha	1	2	3	4	5
17.	Shaj te phenav miro majbaro rezultato	1	2	3	4	5
18.	Shat te arakhav bučara save interesuin man thaj te lav kontakto lenca	1	2	3	4	5
19.	Shaj te kerav draxhin (network) kas ted av dumo/azutisarav le avren save roden buči	1	2	3	4	5
20.	Shaj te kerav influence pe aver manusha kas te len than ande grupe save den sumo le manushenge save roden buči	1	2	3	4	5
21.	Shaj te rodav buči	1	2	3	4	5
22.	Shaj te rodav informacie katar miro telefono	1	2	3	4	5
23.	Shaj te kerav plano thaj te rodav buchi	1	2	3	4	5
24.	Shaj te organizisarav jekh intervju katar svako 10-to kontakro savo kerav kana rodav buči	1	2	3	4	5
25.	Pakiav anda miro dzanipe kana si man intervju	1	2	3	4	5

Keren diskusija anda grupa/le konsilierosa pal tumare ansverura.

Bibliografija

Akkök, F. (2015). Handbook for Career Guidance.

<http://vet.ge/wp-content/uploads/2013/10/Career-Guidance-Handbook-ENG.pdf>

Career Development Manual for Consultants Working with Youth with fewer opportunities. (2018).

<http://www.careercenteronline.org/manuals/manual2en.pdf>

European Lifelong Guidance Policy Network (ELGPN). (2012). Lifelong Guidance Policy Development: A European Resource Kit.

KAMPUCHEAN ACTION FOR PRIMARY EDUCATION. (2014). Career Counseling Training Manual.

My Career. (2014). HANDBOOK ON CAREER GUIDANCE AND COUNSELLING (CAREER COUNSELLING STEPS AND SET UP OF CAREER COUNSELLING SERVICES).

http://helvetas-ks.org/eye/file/repository/EYE_Career_Guidance_ENG_Web.pdf

NEO Initiative. (2012). Guide for Providing Comprehensive Career Guidance Services to Disadvantaged Youth | Publications.

<https://publications.iadb.org/publications/english/document/Guide-for-Providing-Comprehensive-Career-Guidance-Services-to-Disadvantaged-Youth.pdf>

OECD. (2003). Education Policy Analysis . www.oecd.org/

Organization for Economic Co-operation and Development (OECD). (2004). Career Guidance A Handbook for policy Makers.

<https://www.oecd.org/education/innovation-education/34060761.pdf>

UNESCO. (2002). Handbook on career counselling: a practical manual for developing, implementing and assessing career counselling services in higher education settings - UNESCO Digital Library.

<https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000125740>

Ko-finansirimo karat
Erasmus+ programo
katar le Evropaki Unija

Le Evropako Komisijako suporto pe xramosaripen pe kado lil, chi si akceptacija katar o contento, savo si gino le autorengo, thaj kodoleske e Komisija chi shaj te ovel responsabilno kana vareko lel e informacija katar kado lilt haj sikavel la ande aver rig.